

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K, félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona

A közérdek köpönyege.

Ha az elmés Phädrus, vagy a csipős Aesophus élnének és a közelünkben levő zöld asztalok mellé telepednének, alighanem két ilyen fajta mes: születnék ihlett és évezred óta becsült tolluk alatt:

Volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyönyörű várkastély. Fényes kincsek, kívánatos drágaságok voltak abban fölhalmozva. Boldog volt, aki oda bejuthatott.

Két vándorlegény koncsorgott körülötte. Az egyik volt a *Közérdek* a másik a *Magánérdek*.

Égtek a vágytól mindketten, hogy a palotába bejussanak. Hanem hát mérges portás őrizte annak kapuját; valahányszor a *Magánérdek*, amely jóval bátrabb volt társánál, be akart surranni, mindig csufosan kellett visszavonulnia.

Utoljára azt mondotta a *Magánérdek* a *Közérdeknek*:

Kedves cimbora, ez a gonosz Cerberus sehogysem akarja engedni, hogy a palota kincseihez hozzáférjek. Te sokkal csinosabb legény vagy mint én; elegánsabb, tetszetősebb a ruhád is, add ide a köpönyegedet, hadd menjek be vele én. A *Közérdek* eleinte börtönkedett: hogy ez bűn, csalás, de hát a *Magánérdek* mindig be szokta őt fonni és végre is lekunyorálta róla a köpönyegét. Persze, hogy beengedték; ellenben a *Közérdeket* a palota portása elkergette.

Szerencsére fullánkos Aesophus és az elmés Phaedrus nem élnek s így: a zöld asztalok mellől meséket nem írhatnak. Tényleg tapasztaljuk itt ott, hogy amit a közéleti szereplés a közérdek köpönyege alatt elkövet, az sokszor kellemetlenül bánt. Azt tapasztaljuk, akinek egy csöpnyi magánérdeke van, — az úgy tesz, mint a szélhámos kereskedő: óriási reklámmal, ragyogó cégtáblával árulja a silány, a hamisított portékát. Milyen kár, hogy Aesophus és Phaedrus már nem élnek. A sokszor lenézett scriblereknek jut az a keserű feladat, hogy vaskos és keserű igazságokat mondjanak oda embertársaiknak. Ha egy kis építkezés sikerül a köznek, — a magánérdek százkezü polypja ott gubancsolja össze magát; ha egy hivatalocska üresedik meg, a kor legundorabb humanizmusa — a protekció — egész szemérmetlenül dicsekszik vele, hogy az ő akarata a *Közérdeknek* tett szolgálatot. A stréberség a magánérdek küzdelme és még atlag szerencse, ahol beteges emberi hiúság fejleszti, — nem pedig a közvagyonból óhajtott sáp. Mert ne tessék ám megijedni. Tényleg a magyar közéletben azok az igazán kínos tapasztalatok sem hiányoznak, mint kíván a magánérdek a köz vagyonára spekulálni. — Munkájuk azért veszedelmes, mert titkos, mert aknamunka, mert ha szemérmetlenül piacolni mer, a demagogiával szövetkezik és magát a becsületesség makula nélkül való képviselőjének hirdeti.

A magyar paraszt embernek abban a mondásában még legalább őszinte-

ség van, mikor arra a kérdésre: mit tud fölhozni a maga igazsága mellett, azt vágta vissza: Instálom, hozok az urnak egy borjas tehenet; aki a magánérdekei mellett, de olyan színezéssel, mintha a közérdeket szolgálná, mennydörög, ha megkerdeztetnék, bizonytalannal nem tudna a maga igazsága mellett másként védekezni, minthogy mellette vagyoniilag is nagyon angazsirozva van.

Bizony a mi közéletünkre módtalan baj, hogy ahol tisztán a közérdeket kellene szolgálni, kufárok aljasítják le ott a becsületes szándékot. Mily sokszor egészen másként végződött volna egy-egy közdolgunk, ha a magánérdek szövetkezete csendes egyértelműséggel meg nem állapította volna a dolgot oly irányban, mely érdekeinek kedvező volt.

Valóban nem tudjuk, mi nagyobb baj a közre nézve: az esztelen stréberkedés, mely a polgári bizalom nobile officiumaiért könyököl, a kilincseket nyitogatva házal és demagogoskodik, vagy az a spekuláció, mely csak a magánérdekért mutatja magát a közélet tevékeny férfjának. Amaz nem ront, ezpedig befolyásra jutván, valósággal rombol, kerékkötő és balsors.

A közérdek köpönyegéről irtunk, de alig fejezhetnők be sorainkat másval, mint azon kijelentéssel, hogy akinek nem köpönyege ne vegye magára.

B. Á.

T Á R C A.

Magyarok az Oceánon

Bréma, 1909. szept. hó.

Ha végig utazik az ember Németországon, bármelyik részén láthatja és bámulhatja a német ipar duzzadó erejét és hatalmas voltát, a mely alig két évtized alatt, a világ majdnem legelső iparállamává avatta Németországot.

Midőn én, a szegény magyar haza fia csodálkozva szemléltem az óriási gyári és ipari telepeket, körülöttem francia, angol és mindenféle nemzetiségű utasok csoportja bámulta irigykedve a német állam erősödésének bizonyosságait, és vizsgálta a német erő eme fokmérőjét. Mert fokmérő egy ilyen óriási gyárváros, mely megmutatja az ország erejét, vagyonságát.

Láttam Hamburgban egy képet, mely körülírás nélkül is mindent megmagyarázott, hogy a német ipar az utolsó évtized alatt, hogy nőhetett így nagyra, hogyan tehetett szert világhatalomra.

A németek hatalmas császára áll teljes díszben trónusán, és rámutat arra az utra,

melyen a német népnek haladnia kell. Ez az út a háborgó tenger, melynek hajjait hatalmas kereskedelmi hajók, oceángőzösök játszva szelik át. A kép: „A világkereskedelem allegóriája“.

Szorongó erzés fogja el az embert, ha ilyen benyomások után a saját hazájának viszonyaira gondol. Hol van a mi kereskedelmünk, hol van a mi büszke kereskedelmi hajórajunk, amely a magyar ipar, a magyar föld termelését hordja szét a világ minden tájékára?!

Ilyen benyomások után — bizonyos irigységgel néztem Hamburg, Bréma és a többi német kikötő városokban a lüktető hajóforgalmat és különösen fájó érzés fogott el, midőn a hajózási irodák, de különösen a Norddescher Lloyd, Hamburg, Amerika, Linie üzlethelyiségeit és üzleti kirakatait szemlélgettem.

A világ térképe van kitéve az ember előtt, és a Lloyd és Hamburg-Amerika Linie által a világkikötők között fentartott hajójáratok berajzolva, erős vonalakkal. Az oceánt átszelő vonalakra pedig kis miniatűr hajók vannak odállítva, vitorlakkal és kéményekkel, hirdelve a német kereskedelmi hajóraj nagyságát, hatalmát. A kirakat egyéb helye-

it fényképek díszítik, amelyek a hajó belső berendezését, főleg pedig a kivándorlók elhelyezését, beszállását, partraszállását, vámkezelést ismertetik, szóval mindazt, amidőn a kivándorlókat nem mint emberi lényeket, hanem mint nélkülözhetetlen ballasztot kezelik.

Mert tudni kell, hogy a német hajósvállalatoknak a Norddescher Lloydnak, Hamburg Amerika Linienek a hatalmához nagyban, igen nagyban hozzájárult a kivándorlás is.

És miután tudják ezt a praktikus németek, mindenféle csábító dolgokkal igyekeznek maguknak kivándorlókat szerezni; képeket küldöznek szét a távol országokba, a melyekkel a kivándorlókkal való bánásmód, a testi és lelki szükséglet kielégítése van megörökítve.

Illusztrálják, hogy nemcsak az elszállításról és élelmezésről van gondoskodva, de el mehetnek imádkozni a templomba is, amely csak az „Auswanderer“-nek áll rendelkezésére, és ahol fohászkozhatnak az Ur Istenhez, hogy szerencsésen átjussanak az amerikai partra, ahová hatja őket a pénz utáni vágy, amely annyi ezer és ezer embernek romlását okozza.

Dr. Darányi Ignác m. kir. földmivé- léslügyi miniszter, kerületünk képviselőjének látogatása.

Mint mikor szeretett kedves vendége érkezik a háznak, fogadta a tapolcai választókerület f. hó 18 és 19-én dr. Darányi Ignác m. kir. földmivélelügyi minisztert, szeretett képviselőjét, viszont Ónagyméltósága is úgy jött, mint a kerület polgárainak igaz jóakaró barátja. Ez a kölcsönös érzés tette oly bensősévé, oly meleggő egy a fogadtatást, mint a látogatást.

Habár alig egy-két nappal előbb tudta meg a kerület polgársága Ónagyméltósága látogatását, mégis olyan fogadtatást rögtönöztek, mintha már hosszabb idő óta készülnének volna rá. Ünneppé avatta e rövid két napot a kerület, amely alatt legnagyobb hálájának és törhetetlen ragaszkodásának adta bizonyosságát. A hamisítatlan, őszinte szeretetet és bizalmat csak fokozott mértékben tapasztalhattuk megnyilatkozni a látogatás ideje alatt.

Ónagyméltósága ez alkalommal tette meg első útját a balatonvidéki vasuton, amely megnyitotta a Balaton zalai partját is az emelkedésnek.

Itt volt tehát az alkalom a hála és köszönetérzet kifejezésére, kétszeres hálával jöttek a nép szószólói a nagynevű minisztert köszönteni, mert az ő atyai gondoskodásával, a vidék jól felfogott fontos közgazdasági érdekét tekintve, segítségével újra virágzásnak indultak a kopár, elpusztult területek és a nyomoruság helyébe ismét a jólét került és hogy az új vasutat hatalmas befolyásával megteremteni közreműködött.

Nos és valóban habozás nélkül elmondhatjuk, hogy egyedül Ónagyméltósága volt az, kinek hathatós közbenjárására a vasut megépült. Ő evvelt, ő támogatta e vidék gazdasági érdekét a vasut szükségességében. Az ő nevéhez fűződik örökké annak léte-sülése.

Ónagyméltósága f. hó 18-án reggeli indult el Budapestről dr. Koós Jenő kíséretében. Szabadbattyánig Forster Elek gyulakeszi földbirtokos, pártelnök és több kerületbeli földbirtokos utazott Ónagyméltósága elé.

A vasutvonal valamennyi állomásán küldöttségek fogadták nagyszámu polgárság élén.

A vasuti állomások lobogó és virágdiszben fogadták a népszerű minisztert és képviselőt.

Szabadbattyán állomásán a községi képviselőtestület, Alsóörsön Langer István balatonfüredi főbíró üdvözölte a minisztert. Balatonfüredre a vasuti állomásán Segesdy Miklós református lelkész köszöntő beszéde után a fellobogózott utcákon át a község-házára hajtattott Ónagyméltósága, ahol a községi képviselőtestület és a lakosság nagy

száma előtt Róka Lajos községbíró üdvözölte határos beszéddel, melyben Balatonfüred közönségének ragaszkodását fejezte ki a miniszter iránt. Majd Savanyuvíz fürdőre hajtattott, hol tiszteletére száz teritékes dísz-ebéd volt, melyen Halbik Cyprián tihanyi apát magas szárnyalásu beszédben üdvözölte Ónagyméltóságát; utána Bedegi Gábor szőlőbirtokos fejezte ki gazdátársai nevében köszönetét és háláérzetét iránta, hogy a vidék gazdasági érdekében oly eredményesen közreműködött. Hasonlólag üdvözölték még Segesdy Miklós ref. lelkész és végül az ipartestület elnöke. — Ebéd után a vasuti állomásán Király Gábor közbirtokos mondott szép bucsubeszédet. Lelkes éljenzés között rohogott ki a szeretett minisztert és képviselőt vívó vonat az állomásra.

Aszófőn Cséry Zoltán körjegyző, Akaliban Nyíró Károly dörgicsei evang. lelkész, Zánkán Nagy Lajos szentantalfai evang. lelkész a mult számunkban hozott versben, Szepezden Mészáros Gyula ref. tanító üdvözölte a minisztert. Szepezden Nagy Irén gyönyörű virágbokretát nyújtott át Ónagyméltóságának.

Revfűlőpön Tóth Ráfél kővágóörsi plébános a községi előljáróság, koszorus leányok élén fogadta és üdvözölte, Badacsonytomajon Horváth József plébános, Hableány állomásnál pedig Magyar Károly földbirtokos, hegyközségi elnök üdvözölte Ó Excelenciáját. Tördemiczen Papp Imre plébános serleggel kezében magyar szokás szerint borral kínálta meg — ugymond, az ország gazdasági ügyei vezetőinek kimagasló alakját. Gulácson Segesdy Lajos birtokos mondott üdvözlő beszédet. Innen Ónagyméltósága Gyulakeszibe Forster Elek földbirtokos vendégszerető házába szállt, ahol Tapolczáról és a vidékről hívtó vendégek körében szűk-körü estebéd volt.

Másnap itt fogadta Badacsonytomaj, Diszel, Gyulakeszi, Köveskál, Haláp, Káptalan-tóti, Tördemicz, Monostorapáti, Szigliget, Nyírad és más több község üdvözlő küldöt-segeit.

Vasárnap délelőtt 11 órakor indult el Ónagyméltósága Gyulakesziből Forster Elek pártelnökkel, hosszú kocsisorban kísérve a járás polgáraitól.

Ez idő alatt Tapolczáról 20 magánfogaton vonult ki a községi képviselőtestület és előljáróság Karácsony Kálmán főbíró, Marton Gyula h. városbíró és Horváth Jenő főjegyző vezetése alatt a gyulakeszi-útra, a község határáig, a hol bevárták Ónagyméltóságát és kíséretét. Itt Karácsony Kálmán főbíró üdvözölte Ónagyméltóságát, mint a Balatonvidék és Tapolca nagyközség szívesen látott vendégét, kinek áldásos tevékenységét a vidék időtlen-időkig emlegetni fogja Kívánja, hogy érezze magát Ónagyméltósága oly jól körünkben, mint amilyen szívesen látjuk. Mire Ónagyméltósága megköszönve a szép szavakba foglalt szívélyes üdvözlőt, kijelenté, hogy Tapolczára és választókerületébe

mindig örömmel jön, mert az őszinte tisztelet és szeretet megnyilatkozásával találkozik. Ezután kocsira ült a miniszter és mintegy 60 szebbnél-szebb magánfogattól kísérve vonult be a fellobogózott Tapolczára, a hol lakosság nagy csoportokba verődve lelkes éljenzéssel fogadta a népszerű minisztert. Tapolczán Glazer Sándorhoz szállt, akinek vendége volt. 11 és fél órakor pedig a község-házára ment. Itt fogadta a községi képviselőtestület és előljáróság üdvözlőt, amit Marton Gyula h. bíró tolmácsolt, biztosítva Ónagyméltóságát, ki nemes és jó szívének és érdeklődésének nemcsak ez alkalommal, hanem a mult évi nagy tűzvész alkalmával is tanujelét adta, Tapolca nagyközség polgárainak ragaszkodásáról és szeretetéről.

A lelkes éljenzéssel befejezett üdvözlő beszéd után Ónagyméltósága megköszönte a szívélyes fogadtatást és biztosította a várost, hogy annak érdekét mindenkor szíven fogja viselni. Ezután bemutatták Ónagyméltóságának a képviselőtestület tagjait, akikkel szívélyesen elbeszélgetett.

Majd Forster Elek földbirtokos, gazdaköri elnök a kör tagjainak és a város polgárainak nevében mondott hálás köszönetet ama atyai gondolkodásáért és támogatásáért, amelyben a gazdakát a mult inséges esztendőben részesítette, s általában azon jóindulatáért, amelylyel a gazdakört mindenkor támogatja. Mire Ónagyméltósága örömeinek ad kifejezést, hogy a gazdátársadalom e szervezete rövid idő alatt is, fáradsatlan elnökének vezetése mellett oly eredményeket ért el, amelyek az ország hasonló egyesületei között első helyre emelik. Óhajta, hogy a kör áldásos működését a jövőben is folytassa.

Glazer Sándor szóló ezután, kérve Ónagyméltóságát, hogy a szenvedő embertársak részére Tapolczán emelendő kórház ügyét vegye kegyesen pártfogásába. Ónagyméltósága késznek nyilatkozott ez ügyet magáévá tenni, örömeinek ad kifejezést, hogy Tapolczának e nemes törekvésében segítségére lehet és maradandó emléket állíthat, kéri Glazert, városbíró és az intézőket, hogy alkalomadtán e dologról őt informálják és ez ügyben munkatársai legyenek. Kegyelmes ur kijelentését az egybegyűltek lelkes éljenzéssel fogadták.

Ezután megtekintette Ónagyméltósága a község-ház hivatalos helyiségeit.

Délben az Eibesütz vendéglőben társas ebéd volt Ónagyméltósága tiszteletére, amelyen Tapolczáról és a vidékről 150-en vettek részt.

Ebéd közben Ley József tapolcai prépost-plébános magas szárnyalásu beszédben köszönti fel a város szeretett vendégét, Ónagyméltóságát, körvonalozza kiváló erényeit, tevékenységét, amelyet minden alkalommal honfitársai javára kamatoztat és amelyekkel összeforrasztja lelkét honfitársai szívével, részt vesz bánatában, örömeiben. Bizonyossá-ga annak a mult évi nagy tűzvész, amikor

És ha megszemléljük ezeket a képeket, bizonyos fájó érzéssel látjuk, hogy a legtöbb kivándorló rajtuk . . . magyar ember.

Világosan kivethető a képeken lévő alakok közül a dunántúli magyar paraszt, az őt jellemző viseletével, a felvidéki borotvált arcú tót, az „európai viseletben“? az urukat követő magyar menyecskek, kezükben bityuval és kispal, alig néhány hónapos gyermekükkel; majd csoportosan fiatal, alig 16—17 éves leányok, továbbá horvát, lengyel, oláh és orosz kivándorlók európai viseletben, a kik vágyva tekintenek a tenger felé, hogy már minél előbb juthassanak el az . . . ígért földjére.

Mert érdekes az ilyen kivándorlók zagyvaléka. Gyakorlott szem már az első tekintetre felismeri a magyart és a németet, valamint a tót, horvát, lengyelt, orosz, vagy a római, galíciai és orosz zsidót. . . Nem a ruházatról, hanem az arcról és modorról; mert a ruha majd mind egyforma, mivel hogy Amerikába nem engedik partraszállni nemzetiségben.

A magyart, a kik rendszerint legtöbben vannak arca, tekintete, bajusza, csizmája és külső csinja, tisztasága azonnal elárulja, míg a

tót borotvált arca, lapos, szláv orra és szeméi és alázatossága.

A „Kaiser Vilhelm II.“ alig néhány órával ezelőtt, — midőn e sorokat írom, — indult közel másfél ezer kivándorlóval a fedélzetén amerikai útjára, a kiknek igen tekintélyes része magyar alattvaló, — s a kik midőn szóba álltam velük, majdnem mind azt válaszolta kérdezősködésemre, hogy csak azért megy Amerikába, hogy sok pénzt szerezzen. Epen jökor! A midőn felőrával később „Kronprinzessin Cäcilie“-vel néhány százan jöttek vissza Amerikából magyarok, a kiket hazahajtott a nyomor és éhség, mert nem kaptak munkát odaát az ígért földjén.

A milyen jókedvűen, vígan várják a kivándorló magyarok a hajó indulását a kivándorlási barakkokban míg szárazföldön voltak, alig, hogy a hajóra léptek, s a szigorú fegyelem és parancs urrá lett fölöttük, egyszerre elfogta őket valami csendes buskomorság, bánat, vagy talán honvágy a csendes kis falusi lak, az asszony, a síró, gúnygő kis gyermekek után, a kik messze a hegyen tul, sirva gondolnak a fészkekből kirepült, kenyérkereső, oltalmat nyújtó, ölelő apjukra, a ki pedig leverve áll a hajó orránál, s csak a szegényen tartje vissza, hogy ennyi ember

előtt sirva ne fakadjon. S még nekem kell vigasztalni őket, szegény földieimet, idegenbe vágyó testvéreimet, a kiket még egy fél nappal előbb, próbáltam vissza téríteni a hazai rőghöz. . .

S a „Kaiser Vilhelm II.“ fedélzetén a hajó zenekara rázendít a Deutschland, Deutschland über alles dallamára, s a hajóóriás fedélzetén 2000 utassal és 700 alkalmazzottal, lassu méltósággal csuszik ki a kikötőből, és egy felőrával később egy csomó honfitársammal elvész, a lassu leereszkedő ködben a szemek előtt.

Visszamaradva pedig a kikötőben, fájó szívvel nézem a többi hajóóriást, mely nem a mi véreinknek nyújt biztos megélhetést, nem a mi gazdaságunk hirdeti, nem a mi termelő erőnk munkáját hordja szét a nagyvilágba, hanem ellenkezőleg; a magyar faj, a magyar nemzet gyengeségét pusztulását segítik elő.

K. Ödön.

személyesen győződött meg a szerencsétlenségről, ahol atyai jóindulatával és szívének melegével, az elhamvasztott házak romjai között vigasztalta, buzdította a károsultakat a csüggedőket és anyagi segélyével törölte le a könnyet a szenvedők arcáról. Az ő hathatós közbenjárása hozta létre — ugymond — a balatonparti vasutat, amellyel ez Istenáldotta szép vidéket bekapcsolta a világforgalomba, a vidék gazdasági érdekeinek emelésére eminens tényezőt teremtve. Mindezek elévülhetlenné teszik az ő nevét, szeretettel, törhetetlen ragaszkodással viszonozza úgy a járás, mint Tapolcza nagyközönsége az atyai gondoskodást. A szép beszédet lelkes éljenzés követte.

Majd Ónagyméltósága válaszul, megköszöni Ley József prépost-plébánosnak, mint az egyház és a társadalom tevékeny tagjának szíves szavait, a szépen fejlődő Tapolcza községre, annak felvirágzására, mely együttes békés munkássággal, türelmességgel leendő elérhető és amely munkából ki kell venni részét mindenkinek, így hiszi, hogy „Tapolcza nem volt, hanem lesz,“ teljes szívvel és lélekkel gondol a város fejlődésére, poharát emeli a járás és a város polgárait és a község fejlődésére. Az alkotásokból ki kell venni részét — ugymond — mindenkinek, félre téve minden tekintet, csupán azt nézve, hogy ki az igaz magyar ember. Ónagyméltósága beszédét sokszor a tetszésnyilvánítás szakította meg, utána pedig viharos éljenzés követte.

Ezután Magyary Miklós zalai ev. esperes mondott hatásos beszédet, hivatkozva Ley József prépost plébános szavaira, melyek ugymond, helyi érdekűek, ő is helyi érdekekben, de sokkal nagyobb teret felölve szól és így folytatja:

„Minél többször hoz össze bennünket valakivel életünk, sorsunk, — az annál megszokottabb lesz előttünk. A megszokottságnak nagyon sokszor az a természete, hogy a kimagasló, nemes tulajdonok, bár mindig egy és ugyanazon fényben ragyognak előttünk, — mintha mindig veszítenének abból a csudálatos büvös körből, amelybe bennünket fényesóvájukkal eredetileg bevezettek.

Mélyen tisztelt társaság! Egy olyan kiváló férfi iránti tisztelet hozott össze bennünket, akit a tapolczai választókerület közönsége szeretettel megszokott; de akinek kimagasló, nemes tulajdonai, csudálatosan ép a megszokottság folytán sohasem vesztenek fényükből, sőt fényben mindig gyarapodnak, mert azt a fényt a munka, az életáldozat, a hivatásszeretet, folyton új meg új világtársa állítja minden érintkezés alkalmával.

Darányi Öexcellenciájának a munka az életeleme, hogy úgy mondjam, a munka lelkének kenyere. Az a munka, amely a gyakorlati élet követelményeit folyton mérlegelve, számol mindig a nagy parancsral: „salus populi, suprema lex esto“. Ezt az elvet valósította meg a kegyelmes ur mindenütt, ahová a néperdek, a népjólét segítőkészét hívta s actiójával ahol megjelent, mindenütt maradandó emléket állított magának humanus gondolkodása, tette, kesz, csüggedést, akadályt soha nem ismerő akaratereje által.

A Balatonvidék is mesteri kezének, jó szívének nyomait mutatja mindenütt! Mint papnak eszembe jut egy jelenet a Világmegváltó életéből. Midőn utolszor Jeruzsálemben menve, az örök életre kiható, nagy világtra-

goedia első fejezetébe eljutot, zokon vették a farizeusok, hogy az örvendező néptömeg kitérő lelkesedése kíséri útjában s azt tanácsolták a Megváltónak, dorgálja meg őket, hogy hallgassanak! . . . De mi volt rá a felelet? Ha ezek megszűnnek, a kövek fognak kiáltani! . . .

Mélyen tisztelt társaság! Ha hálátlan lenne valamikor legnagyobb jöltevéjéhez: Darányi Ignác kegyelmes urhoz a balatonvidéki nép — de az nem lehet, — akkor a kövek, — a magyar tengerre néző kúpalaku hegyek tetején levő, régi dicsőségről regélő egykori sasfészkek omladozó kövei kiáltanának; a mi lábaink alatt, „hullámzó Balaton“, körülölelő, hegyet-völgyet csudaszépen ékítő, „kincseket érő szőlő, boroscsán azon jérju érdemkoszorujában, aki nem hangoztatta, de tetteiben megmutatta: „hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül!“ Ennek az illusztris ferfiúnak egészségére üritsünk poharat: Eljen soká, Darányi kegyelmes ur!

A gyönyörű beszédet hatalmas éljenzés követte. Végül báró Puteani Géza szigligeti nagybirtokos élénk képekben festi azon impressiókat, amelyeket a balatoni vasuton történt első utazása alkalmával nyert. Szimbolizálja a nyert impressiókat, a melyek e vidékre áldást hoznak. Élteni Ó Nagyméltóságát, akit ugyanezen celok vezettek a vasut létrehozásának közbenjárásánál, mint amilyen impressiókat ő nyert. Élteni Ó Nagyméltóságát, mint a balatoni vasut egyik megteremtőjét, a magyar földmívelésügy lelkes vezetőjét. A helyesséssel fogadott beszédet lelkesen megéljenzettek.

Ebéd után Ó Nagyméltósága a kórház egyesület küldöttségét fogadta. Dr. Lőke Mór né elnök az egyesület nevében megköszönte a kitüntetést, hogy az egyesület védnökké elfogadta és kéri, hogy vegye azt jóindulatu pártfogásába. Ó Nagyméltósága igen szívélyesen fogadta a hölgyekből állott küldöttséget és biztosította az egyesületet jóindulataról. Délután 3 órakor szívelyes buscsut véve Ó Nagyméltósága az egybegyűltektől, a balatoni vasuton visszautazott Budapestre.

H I R E K.

A szolgabírói hivatal költözködése. Tegnap költözködött át a szolgabírói hivatal az osztálymérnökség épületébe, ahol négy tágas, világos szobában lesz a hivatal, szép előterrel a várkozó ügyfelek részére. Az udvaron van a szolgabírói börtön helyisége és szolgálakás. Valóban óhajtható is volt már, hogy a régi rozoga épületből tisztességes helyiségbe költözködjék a hivatal. Az ügyfelek a mai naptól kezdve tehát már az új helyiséget keressék fel.

Darányi üdvözlése. A Tapolczavidéki gazdakör Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi minisztert a Balkán szerződés ügyében kifejtett állásfoglalásáért a következő feliratban üdvözölte:

Nagyméltóságú Miniszter ur! Kegyelmes Urunk!

Figyelmes érdeklődéssel kísérve Nagyméltóságod bölcs és hazafias vezetése alatt edes hazánk földmívelési ügyének fejlődését, gazdasági érdekeinknek minden irányban való meg-

védelmezését, örömeinknek és hálánknak adunk gazdakörünk nevében kifejezést, midőn Nagyméltóságodat legutóbb a Balkán szerződés ügyében kifejtett hazafias állásfoglalásáért üdvözöljük; kívánva, hogy ezen fontos és nekünk gazdáknak létkérdését tképező vámszerződések Nagyméltóságod megingathatlan állásfoglalása s bölcs utmutatása szerint nyerjenek végleges megoldást. A Tapolczavidéki Gazdakör nevében és megbízásából, alázatos szolgálai, Forster Elek, gk. elnök. Szigethy Ödön gk. titkár.

A tapolczai határ tagosítása ügyében f. hó 24-én szállott ki a kiküldött bizottság, amely dr. Ivády Béla miniszteri titkár, mint a miniszter kiküldötte, Balhauser Ottó, mint a zalaegerszegi gazdasági felügyelőség képviselője, Gáspár József kir. kataszteri mérnök, mint tagosító szakközeg, Rochel Dezső kulturmérnök, Báró Puthzani Géza a vármege részéről és Karácsony Kálmán főbíró — tagokból állott. Az értekezlet amelyre, meghívták Tapolcza érdekelt polgárait, a község-háza tanácstermében volt, vagy helyesebben mondva kellett volna lefolynia.

Amikor ugyanis a bizottság tagjai a gyűlést megnyitni akarták, óriási lármában tör ki az egybegyűlt polgárság, azt hangoztatva hogy nem kell a tagosítás. Az éktelen láрма és kiabálás, dacára a bizottság tagjainak csillapító és felvilágosító szavaira szünni nem akart, s így az értekezletet megtartani nem lehetett. Hát ez az eljárás a polgárság részéről épen nem volt illő. Mert a bizottság meghallgatta volna egyenként mindegyiknek a sérelmét, véleményét s ezen szebb, tisztességes eljárás nem vetett volna oly sötét árnyékot a polgárság viselkedésére, mint így. Vajjon mit mondanak a bizottság idegen tagjai a tapolczai polgárságról? Hiszen végeredménye ugyanaz lett volna mint így, sőt így még rosszabb, mert az érdekelt birtokosság véleménye a törvényes szavazásra nem került, s így a dolog befejezést épen nem nyert. A felsőbb hatóság fogja az ügyet tovább vinni. Pedig ha a polgárság megértene, mennyivel előnyösebb volna a birtokrendezés, akkor bizonyára nem ellenkeznek. Csak kérdeznének meg oly kősegeket, ahol ugyancsak ellenkezés dacára a törvény rendezte a birtokot, akkor meggyőződnenek földmives polgártársaitól, hogy menyire áldják a tagosítás hasznos voltát. Tapolcza nagyközsége pedig valóban szégyen, hogy a község határa még mindig nincs rendezve, holott ma a legtöbb falu is előbbre van, mert rendezettek a határai.

Agyongázolta a kocsi. Sok szerencsétlenség történt már a bor fuvarozásával, még sem okul a mi népünk. A mult héten ismét egy áldozata volt. Kőrmendy János 72 éves tapolczai fuvaros bort szállított a hegyről. A lejtőn haladó kocsira akart felszállani, miközben megcsuszolt és a kocsi alá esett, amely súlyos terhével keresztül ment rajta. Két napi kínos szenvedés után meghalt.

A balatoni fürdők fejlődése. A balatoni vasut már is mutatja azt a kedvező hatást, amelyet az északi Balatonpart községei vartak tőle. Almádi község képviselőtestülete a napokban ülést tartott s elvben kimondotta a fürdőhely kibővítését. A község hatezer koronát vesz fel a Pesti Magyar Kereske-

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kittűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosanyi, Schietrumpl és Társa cégtől Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

delmi Banktól, amelynek egyttal a fürdőt ötven évre bére adja. A pénzen két új fürdőházat, vendéglőt és szanatoriumot épít. A kölcsön törlesztéséről a bank gondoskodik s ötven év múlva az új épületek is a község birtokába jutnak. — Alsóórsról is azt a hírt vesszük, hogy a vasuti állomáshoz közel tőkepenzesek nagy telket vásároltak s azon parkot, fürdőházat, szállodát és vendéglőt építenek.

Üvegből táplált

gyermek, rózsás és teli arczuakká, esősek és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelmen kívül hagyni.

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótámasztja a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízeért. Kötő bármilyen okból eredő erőhianyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerészetben.

Hadik Mihály sirja. Alsólendván mozgalom indult meg az iránt, hogy a hős Hadik Mihály mumiáját, amely ma gondozatlanul hever, méltó helyen őrizzék. A gyűjtés szorgosan folyik. A kegyvetes mozgalom egy lelkes híve valahol nyomára akadt annak, hogy a Hadik család a hős sirjának gondozására a tizenhetedik század vége felé alapítványt tett s azt valamely püspökségre bízta. Az alapítványt a szombathelyi püspökségnél keresték, miután Alsólendva ezen püspökséghez tartozik. Az egyházmegyei hivatal azonban az alapítványról semmit sem tud, ami annál inkább érthető, mert a szombathelyi püspökség az állítólagos alapítvány keletkezésének idejében meg nem létezett.

Szüreti multság. Az Iparos Ifjak Önképzőkörének múlt vasárnap tartott szüreti multsága igen szépen látogatott és kedélyes volt. A szüretelők felvonulási festői képet nyújtott. A multság hamisítatlan jókedélyben reggelig tartott. Felülvezetések: Bakó Roland 5 K. 70 fill. Dr. Szűcs Arnold 3 K. Helbet Ignáczné Budapest, Kovács János, Loibl Péter, Préssing Gábor 1—1 kor. Pruska János, Révész Jacques 80—80 fill. Dononkes Ferenc, Gémes Gáborné, Hocz Gergely, Németh József 60—60 fill. Formán Géza, Schusztar Gyula 40—40 fillért.

Új postahivatal. Badaacsony—Hableány név alatt Badaacsonyban (és nem Badaacsonytomajon) folyó hó 21-én új postahivatal nyílt meg.

A képkiallítás látogatottsága. Sass Ferenc és neje képkiallításu dacára, hogy a kiállítást a Kaszinóban tartott társaság megszakította, elég látogatott volt. A kiállítást 118 egyén látogatta. Képeket vásároltak: Forster Elek földbirtokos, Marton Rezső, Révész Jacques, Vedres László, Szigethy Ödön és Eibeschutz Adolf. A képkiallítás bizonyára több látogatást és vásárlást érdemelt volna.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kettő könyökrendszerű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogyozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, „Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányai-val. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet, ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, a pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek szívesen megküldi.

Sümege ünnepe. Gyönyörű ünnepségben volt része Sümege város közönségének Mária neve napján. E napon avatta fel Rédey Gyula pápai prélat, apátkanonok a sümegei aggápolda új épületét s ugyanez alkalommal benedíkalta a plébániatemplom előtt felállított gyönyörű Immaculata-szobrot. Hálával adózhat Sümege városa érdemes plébánosának, Németh Jánosnak, kinek fáradságot nem ismerő buzgólkodása tette lehetővé, hogy az elaggott érdemes polgárok, ily minden tekintetben kényelmes és modern menhelyhez jutottak. Az ő jó ízlését dicséri az impozáns szobor is, mely Domján Paula urnó hagyatékából állítottatott fel.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban október hó 3 napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendőek. Szent-György utca 20.

Feloszlott a Leányegyesület. A Tapolczai leányegyesület e hó 12-én tartott utolsó választmányi ülésén a legteljesebb részvétel mellett, minden ellenmondás nélkül elhatározta a feloszlását. Gondolkodóba esünk e hírre. Fiatal leányok másfél éve a legszebb auspiciumok közt alakítanak egy önmaguk épülésére szánt egyesületet, nagy buzgón munkálódnak a felolvasások, hangversenyek rendezésében s egy szép őszi napon ráunnak minden dicsőségre. Ez a tény maga elégséges annak igazolására, hogy ennek az egyesületnek fenn kellett volna maradnia. Azért kellett volna maradnia. Azért kellett volna élnie, mert nem akart élni. Nincs rossz véleményünk az egyesület tagjainak szellemi képességeiről, irodalmi esztétikai neveltségéről. De éppen a mi szűkes viszonyaink, kellő iskolánk híján való leánynevelésünk kétszeresen szükségessé tennék az iskolán kívüli való továbbképzést, mert nincs olyan magas iskolai képzettség, mely mellett a szabad oktatás, önképzés fölös volna. A szabad lyceumok, egyetemek éppen ennek a gondolatnak felismerésén alapsznak. És sajnálattal kell megállapítanunk hogy ennek az egyesületnek ezt a célját a tagok nem tudták megérteni s — mit szépsítjük — aprócsapró torzalkodások egyéni hiúságkérdései emésztek föl minden jobbra való törekvést, amely az egyesület vezetőiben éppen nem hiányzott. Már pedig éppen ilyen káros hajlandóságokon való felülemelkedés lett volna kellő kitartás mellett az egyesület működésének eredménye. De hát bizonyos az, hogy ily irányítást erőltetni nem lehet. Sajnálattal konstatáljuk ezt, s csak elisme eszünket fejezhetjük ki, az egyesület buzgó, önzetlen

vezetőinek, első sorban Dr. Kovács Vilmosné urasszonynak, az egyesület szép céljaiért lelkesedő, agilis elnökének, — kik e czélt oly dicséretes ügybuzgalommal iparkodtak megvalósítani, — sajnós hiába.

Mindnyájunknak kell néha egy erősítő-szer, mert a folytonos munka fárasztó. Kötő erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió”, mely főleg csukamáj olajból áll, csak hogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógygyógyászatban kapható.

TÖRLEY PEZSGŐ

KÖZGAZDASÁG.

Takarmánytermő réteink.

Nagy hibája a magyar gazdának, hogy réteivel egyáltalán nem törődik, ha szénáját, sarjuval lekaszalta, behordta, legfeljebb arra terjed ki még gondja, hogy a másodsarjút állataival legeltesse. Ez a körülmény egyik oka a folytonos takarmányhiánynak, aminek természetes következménye a csekély állatlétszám, a kevés trágyatermés, a földek termőképességének folytonos csökkenése stb. A jól kezelt és ápolt rétek bő terméshozama, nagyobb számú állat tartását, nagyobb trágyatermelést, bővebb terméshozamot, tehát a gazdaság általános javulását eredményezi.

Szántóföldeinken termelt, többnyire szemes gazdasági terményeket piacon szoktuk értékesíteni, tehát kiviszünk bennük a talajunktól elvont nagy mennyiségű táplálóanyagot, amelyeket nem szoktunk vett trágyával pótolni, hanem csak azzal, amelyet gazdaságunkban termelünk, illetőleg az ezen terméskből készült trágyával talán képesek vagyunk szántóföldeinktől elvont azon táplálóanyag mennyiségét pótolni, melyet buza, kukorica stb. alakjában, a gazdaságból kivettünk, de ha nincs réteink, avagy csak kevés s az is rosszul termő, csak a szántóföldön termelt takarmányok után készült trágyával semmiesetre sem pótolhatjuk az eladott magvakban kivitt talajtápláló anyagokat. Ezért nagyon fontos lehetőleg sok rétet tartani, s azt úgy ápolni és kezelni, hogy nagy terméseket adjon.

Ez az ápolás nem is olyan nagy munkából áll; öszszel keresztül-kasul jól kell azt hasogatni éles boronával, hogy a levegő meg a hó átjárhassa, meg, hogy a moha, mely minden rétet többé kevésbé ellep, elpusztuljon. A másik fontos kellék a trágyázás, mert a rétet sem teremhet örökösen, ha mindig elvesszünk talajából táplálóanyagokat, de soha semmit vissza nem adunk, pedig a magyar

Szőlőcsomagoló papirok

legfinomabb minőségben, jutányos áron kaphatók:

LÖWY B. könyv- és papirkereskedésében Tapolczán.

gazdának éppen az a baja, hogy réteit egyáltalán sohasem trágyázza.

Az ősze boronával felhasogatott rétet kell trágyalével, vagy komposztal megtrágyázni, avagy erre a célra, ha a megnevezett trágyafélék nem állanak rendelkezésre, műtrágyaféléket használni. A műtrágyák között kötött talaju rétekre 2 métermázsa szuperfoszfát szórandó el ősze, homoktalajokon emellett 1/2-1 métermázsa 40 százalékos kálisó is. Ha aztán istállótrágyát nem vagyunk képesek alkalmazni, úgy tavasszal hóolvadás után 30—50 kg. chilisalétrom szórandó ki holdanként, amely műtrágya magas nitrogén tartalmánál fogva, gyors fejlődésre készíti a növényzetet, ha elegendő foszfor és kálitápláló anyag is áll rendelkezésre.

Ha minden ősze elegyengetjük és felboronáljuk a rét talaját, minden második évben ellátjuk a fenti trágya-mennyiséggel, úgy egyáltalán nem lesz okunk panaszkodni a rossz széna termések miatt, mert széna termésünk bizonyára legalább is meg fog két-szereződni.

A KÖZSÉG HÁZÁBÓL.

Tapolcza nagyközség előjáróságától.

5605. sz. 1909.

Hirdetmény.

Tapolcza nagyközség előjárósága közzéteszi, hogy a népfelkeltési szemle október 4-ikén reggel 8 órakor fog a Diénes szálloda emeleti termében megtartatni, melyre a népfelkelők igazolványi könyvükön kívül esetleges ajánlati lapukat is magukkal hozzák.

A közös hadsereg és honvédség szemléi az idén nem lesznek megtartva.

4682. sz. 909.

A balatonvidéki vasut Zalamegye területére eső hozzájáró és párhuzamos utjai valamint utátjáróinak átadása, illetőleg átvétele Tapolcza nagyközség határában október 2-án lesz metartva.

Tapolcza, 1909. szept. 23.

Horváth Jenő, főjegyző. **Marton Gyula,** h. bíró.

Lapunk nyomdájában egy fiatal leány fizetéssel

segédmunkásnőnek felvétetik.

Egy utczi szoba

(két ablakkal, különbejárattal, butorozva vagy anélkül is szeptember 15-ére kiadó; a polgári iskolával szemben épült új házban.

Czím a kiadóhivatalban.

Házeladás.

A Kossuth Lajos-utcában a 36-ik számú ház, amely 2 szobából, kamrából, pincéből, istállóból és hozzátartozó mellékhelyiségekből áll, 1 és fél holdas szántófölddel jegyütt, minden tehernélkül szabadkézből eladó.

Bővebbet

özv. Jani Jánosné és gyermekei.

Csobáncz-hegy déli oldalán 3 holdas igen jó karban lévő

== SZŐLŐ, ==

mely két év előtt teljesen át lett trágyázva 10,000 koronáért terméssel együtt esetleg 2 darabban is eladó.

Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal és a gazdakör titkára.

Hirdetések

felvétetnek
a kiadóhivatalunkban.

Kapható: Löwy B.

könyv- és papirkereskedésében.

638. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróság 1909. V. 419 3. számú végzése által Hirsch Lipót végrehajtató javára a Savanyúvíz telepen 61 korona 60 fillér tőke és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírólaga felül és lefoglalt és 2313 koronára becsült 2 drb. pálinka főzőkazán, 2 fabódé, mázsa, hordók és üvegekből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Kékkuton leendő eszközésére

1909. év szeptember hó 27. napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitűzetik és ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára illetve

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a jóhirű, már 26 év óta főnnálló özv. Novák Mihályné tulajdonát képező

BORBÉLY MŰHELYT,

amelynek eddig is vezetője voltam, átvettem és teljesen újonnan berendezve Berger Vilmos ur házába helyeztem át.

Amidőn n. é. közönség eddigi szives támogatását megköszönöm, kérem, hogy vállalatomban támogatni sziveskedjék.

Tisztelettel

Németh Ferencz.

1-3

Tekintettel a közeledő szüretre a

bornyilvántartó könyveket

minden szőlősgazda mielőbb szerezzé be nehogy ennek hiányában kellemetlensége legyen.

Kapható **Löwy B.** könyvkereskedésében Tapolczán.

az 1881. évi LX. t-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tapolca, 1909. évi szeptember hó 12-én.
Kerkápoly, végrehajtó.

5108/1909. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolcai királyi járásbíró, mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajtható, Heiter Mihály Kékkuti lakos végrehajtást szenvedő elleni 62 korona 98 fillér és jár. iranti végrehajtási ügyében az árverés a tapolcai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság területén levő, a salföldi 101. sztkvben 258. hrsz. alatt Heiter Mihály tulajdonát képező abrahámi pincés szőlő ingatlanra 1184 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül

1909. évi október hó 16. napjának délelőtt 10 órája

Salföld községhezahoz kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árak 20% át vagyis 236 korona 80 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Salföld községhezahoz betekintethetők.

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság

Tapolca, 1909. szeptember 7. napján.

1 app. királyi járásbíró.

Szőlőoltvány,

szőlőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet meg az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sira- és gyökerekes szőlőkötől, a világhírű Delaváréból állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő-level, közte több hercegi és grófi uradalmatól.

Czím: Szücs Sandor fia, szőlőtelepítő, Bihardiószeg.

Probára ingyen!

KELTETŐ GÉPEK

— kísérletre adtnak, —

Keltető gépek a legjobbak és legolcsóbbak.

Keltető gépek, melyekből egész magyarhonnál száznál több legfényesebb bizonylat és értesítés rendelkezésre áll

Keltető gépek tyúk, kacsa, fogoly, fácán és ludtojásokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ezen keltető gépeket „Ausztria-Hungri“ nével egyedül gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei Wien.

SCHULHOF ADOLF nagykanizsai borkereskedő

elhalála'ozása folytán körülbelül 2000 hektoliter törés- és pudvamentes állapotban lévő

raktár- és transporthordó

minőség szerint **5 koronától felfelé** eladásra kerül. Hibátlan 700 literes törkölyös hordó ára 24 korona darabonként.

4-7

A veszprémi püspökség monostorapáti főerdészi hivatala.

ad 430. számhoz.

Faeladási hirdetés.

A veszprémi püspökség tulajdonát képező és a monostorapáti főerdészi hivatalhoz tartozó, alább elősorolt 1909/10. évi vágások fahozama zárt ajánlat útján kerül eladásra; úgy mint:

Tetelszám	Üzemosztály	Évi vágás	Eladásra kijelölt fahozam és minőség			Becsár		Észrevétel
			Tölgy	Cser	Becsült fatömeg	Összesen	K	
			darab		m ³			
1	Monostorapáti	1910. évi hozam terület (14 k. h.)	154	—	415	4982	60	
2	Alsódeáki Alsónyirádi	1910. évi tarvágás 424 k. h. területen	270	—	706	7301	10	
3	Felsőnyirádi Felsődeáki	1910. évi tarvágás 19-37 k. h. területen	257	—	658	6694	80	
4	Szentbékállai	1910. évi tarvágás 5-8 k. h. területen	2384	—	262	2750	70	Ad 4. Szentbékállai a becsült fahozamból az ottani uradalmi erdőőr illetménye fejében 18 tm. dorongjának kikiáltási kötelezettséggel jár.
			—	1358	140			
5	Csóta	1910. évi tarvágás 7-25 k. h. területen	212	—	81	3968	30	
			—	4521	556			
			—	700	14			

A részletes becslési adatok és eladási feltételek a nagytekintetű Jóságkormányzóságnál Veszprémben és a főerdészi hivatalnál Monostorapátiban betekintethetők.

A zárt ajánlatok, melyekben a becsérték 10 százaléka mint bantpénz melléklendő s melyekben határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a részletes feltételeket ismeri és elfogadja, folyó évi október hó 10 én (vasárnap) délelőtt 10 óráig, amikor az ajánlatok felbontatni fognak, a nagytekintetű Jóságkormányzósághoz Veszprémben terjesztendők be. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Monostorapáti, 1909. évi szeptember hó 23-án.

Kolczonay Antal,
püspöki urad. főerdész

Eladó boros hordók!

Eladunk kitűnő minőségű, rövid idő óta használatban lévő boros hordókat **nagy mennyiségben.** — 500—800 liter nagyságú gesztenye és tölgyfa hordók. 1000—2000 liter nagyságú ászok-hordók tölgyfából.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Klein Iván vagy Farkas Péter

Tapolca, (Balatonvidék.)

Látványosság Tapolczán!!

Stiglicz Ármin ujonnan átalakított modern órás és ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ÁRMIN
órák és ékszerész.

2-3

Új boroshorókat

ajánlok első rendű tölgyfából erősen készítve 200 literől 750 literig hektóliterenként K. 9-30; minden vasuti állomásra bérmentve, költségmentesen szállítom utánvétellel.

Váraly József
Pécs.

SOLVAN

legtökéletesebb tisztító szer.
Ruhát, kesztyűt, szőnyeget,
butort stb. stb. tisztít.

Egyedül kapható:

GÁL. M. MIKSA

kalap-, cipő-, divat-, diszmu- és játékmű-
üzletében

Tapolcza, Főtér.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázoló,
Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cim- templom, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány, karbolium, grossol, stukaturnádfonat és égetett mész a legolcsóbb áron.

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

7-52

ROPS

biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasaru és háztartási cikkek árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részvény-Társaság
BUDAPEST, V., Külső-Váci ut 74/75.

Helybeli elárúsítók:

Erdélyi Pál, Pauk Vilmos, Steiner Zsigmond.

6-50

Hordó eladás.

Új és használt ajtós és ajtónélküli boros, szeszes, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bizományba ad

Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat
Schwarcz és Fábán

Budapest, VII., Erzsébet-körut 35. sz.

Telefon 116-27.

Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszontelárúsítók részére.

Házeladás Tapolczán.

A Szentgyörgy-utcában három lakást magában foglaló teljesen ujonnan épült ház szabad kézből eladó.

Feltételek dr. Kovács Vilmos ügyvéd irodájában megtekinthetők.

3-3

Kitünő minőségű

boros hordók

nagy választékban 300-6000 literig terjedő nagyságban, 10 darab borsajtó (Meyfarth gyártmány) borszivattyuk jutányos áron eladók.

Latzer és Comp.
borkereskedők,

Graz

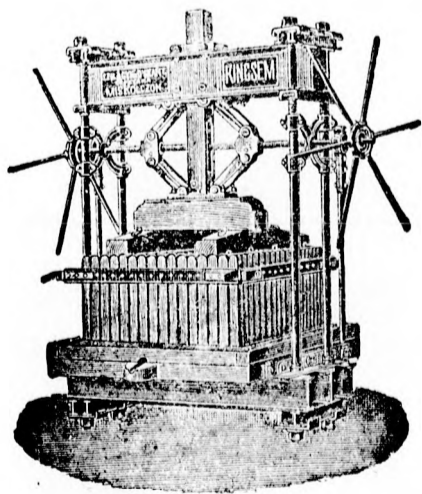
Bahnhof gürtel 81.

4-4

Kiadó

2 butorozott szoba

esetleg üzlethelyiségül is használható
özv. Csendes Józsefnél.

1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj, aranyérem. — 1901. temesvári kiállítás, I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK,

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, és „Aczelorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legújabb rendszerű viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez.

Főelőnye: A must seholsen érkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzúzók és bogyózók! „Villám” legújabb centrifugális bogyózó és zuzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolczon.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj díszoklevél és aranyérem.

7-12

Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyváradi: I. díj, díszoklevél.

Czementhordókat, kádákat üveggel kirakva készítenek:

Pollák Testvérek cementárugyár, Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

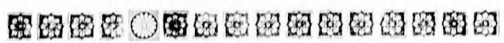
Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámjából.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsir,
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDÉ

Legolcsóbb napi árak.

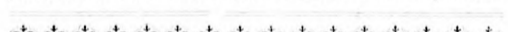
PAUK VILMOS
vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja allandóan nagy választékú raktárát, **Nechwile Fenencz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező egységű készítőjének főraktára, továbbá önműködő **Rakóczy**, légnyomású, **Mayfarth** és **Eclier** vermorrel permetezők, melyeket gyári áron bocsátanak rendelkezésre.

Szénkénevezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kayser varrógépek golyos csapágyal.

Továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekből**, **Lütich** és **Pieper** vadászfegyverekből, mindennemű **gazdasági és szőlészeti gépekből**.

Nehez első rendű **AUSZTRIA** permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejtő, szénkénevező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.**

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permetező géprészeket.**

13-53

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszító és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

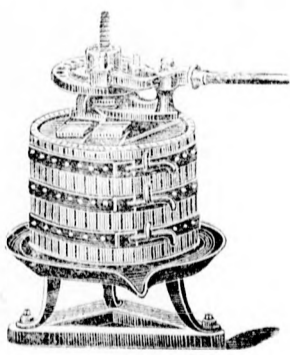
A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

32-26

Kovald Péter és Fia cég.

Hocz Gergely

gépjavító műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára
Tapolczán.

Ajánlja az összes **gazdasági és szőlészeti gépek** alapos javítására be-
rendezett gépjavító műhelyét, melyben az összes használatban levő szőlő
prések és zuzók alkatrészei a legszolidabb áron beszerezhetők.

Figyelemre méltatja **gépraktárát**, melyben a legjobb gyártmányu kü-
lönösen **szőlészethez szükséges összes gépek** beszerezhetők. Ugyanott
is raktáron vannak és minden gépek **gyári áron**
szerezhetők be.

Rök-féle különbözőeki emeltyűs sajtók

Szüreti szezon közeledtével bátor vagyok **borszivattyus gépjeimre** is felhívni
b figyelmüket, ezen gépnek a homokos must sem árt, mindegy eddig forgalomban levőket felül-
mul egyszerű kezelésénél fogva is, a régi gépek **átalakíthatók nálam és becserélhetők.**

Bortömlők legfinomabb **paraminőségű** raktáron vannak és összes felszerelési darabok,
ugyszintén para **szelep labdák** jótállás mellett.

Allandóan raktáron **vasek és szab. Zala Drill** tolós rendszerű sorbavető gépek.

Ujdonság! SZÖLÓGARAT-FELSZERELÉSI CIKK. Ujdonság!

Ezen készülékkel a törköly egy préseléssel teljes szárazra szárítható ki és a törköly két, három, eset-
leg négy darabban szítható ki a garatból. Törkölyvágás szükségtelen, minden présgarathoz alkalmaz-
ható. Csak garatméret szükséges. Ezen készülék csak nálam szerezhető be és készítettik.

22-53